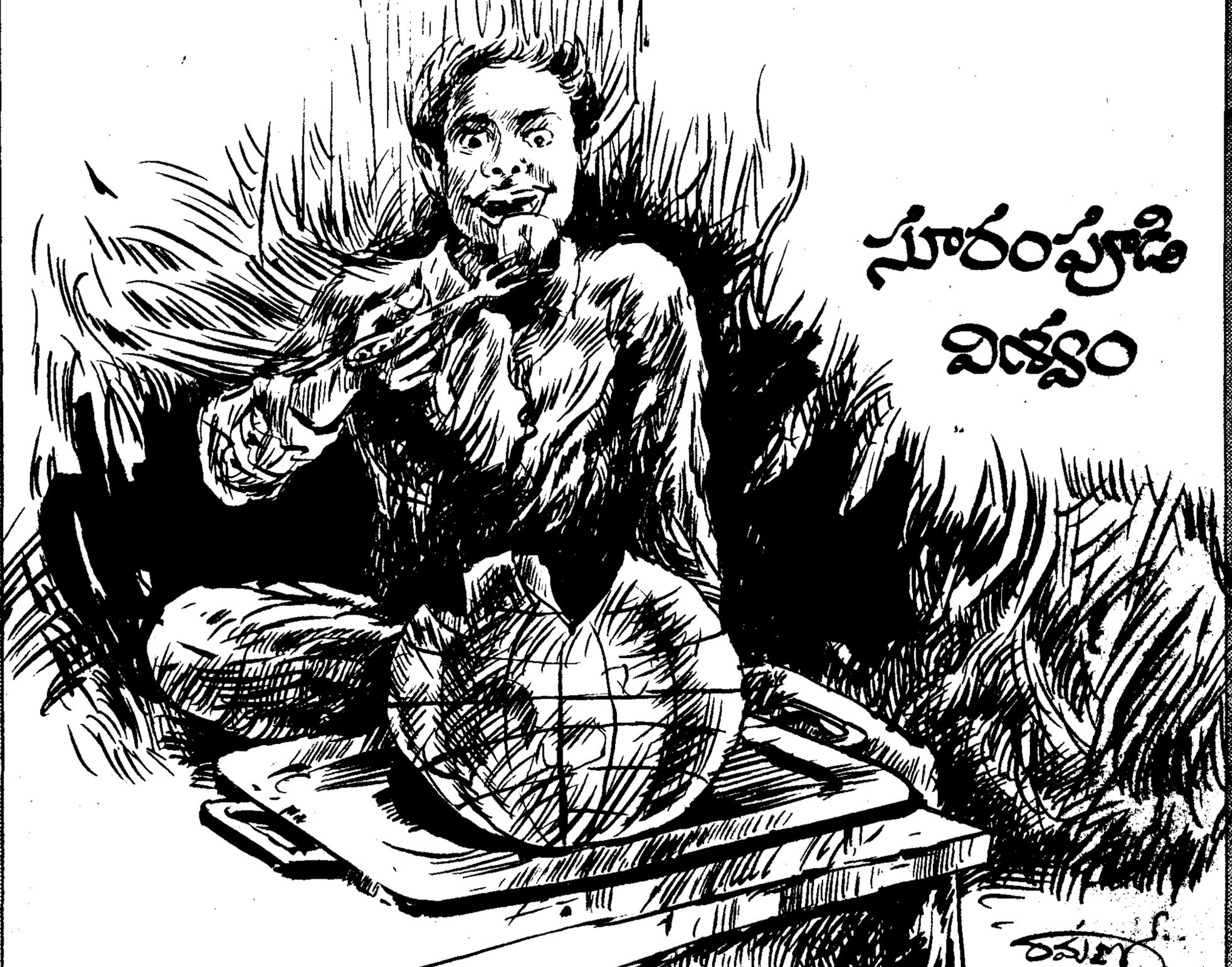

చూడ చూడ
రుచులువేరు వేరు

సూరంపూడి విద్యం

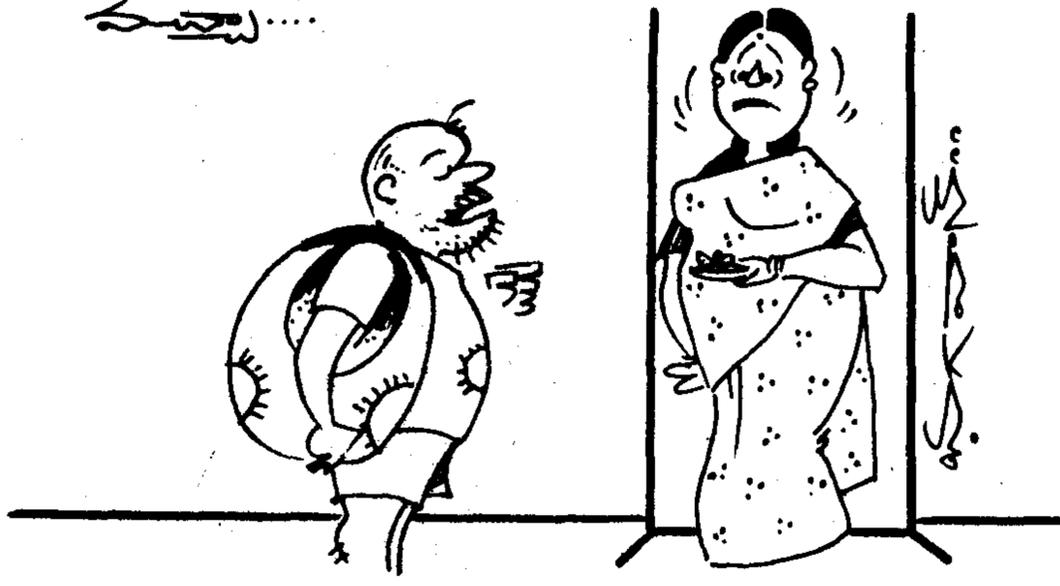
రమణ

మా ఆఫీసులో వ్యవేధర
రావు అడుగుపెట్టిన వేళావి
శేషం అంత మహత్తరమైన
ది కావడం చేత, తంతే
బూరెల బుట్టలో పడ్డట్టు
పడ్డాడు ఆ సీట్లో!

చేసిన ఏకదంతం ఆ సీటుకి
“కామధేనువు” అని ముద్దు పేరు
కూడా పెట్టుకున్నాడు. అటువంటి
సీటుని వదులుకోవాల్సి వచ్చినందు
కు ఒక వైపు ఎంతగా బాధపడ్డాడో...
మరోవైపు దాన్ని రెండెట్టి గుణించి,
అంతగా తిట్టుకున్నాడు వ్యవేధరరా
వుని.

అంతవరకూ ఆ సీట్లో పని మనిషి నల్లగా తుమ్మమొద్దులా వుంటాడు.

అప్పుడు ఏం చేశావా... నువ్వొక నెలన్న
 ఏం చేశావో అప్పట్లో... వళ్ళి తనెళ్ళామని
 నచ్చా...

అరవింద దళాయతాక్షుడు కాదుగావీ, అజామబా
 హుదే! ముందుకు దూసుకువచ్చిన బావంత
 పాట్లతో, భార్యమణి మీదున్న గౌరవం కొద్దీ
 నవమాసాలా తనే మోస్తున్నట్టుంటాడు.

ఎక్కడయినా బావగాని, వంగలోలలో కాదన్న
 ట్టు వ్యవధరరావుకి మరే విషయంలోనయినా
 మొహమాటం వుండేమోగావీ, తిండి విషయంలో
 బొత్తిగా లేదు. ఎవరైనా అతగాడివి భోజనానికి
 పిలుస్తే, చిరువప్పులో అంగీకరిస్తూ, అదే వప్పుతో
 భోజనంలో తనకు ఏర్పాటు చేయవలసిన
 అధరవుల 'లిస్టు' కూడా చెప్తాడు. తిండి
 విషయంలో అంత నిర్మోహమాటస్తుడు!
 వ్యవధరరావుని కేవలం తిండిపోతు అవి కొట్టి
 సారెయ్యడానికి పిలువలేదు. అంతో ఇంతో సాహిత్యా
 భిమానం కలవాడు.

వ్యవధరరావుని ఎంత తిట్టుకున్నా, ఏకదంతం
 ట్రాన్స్ ఫర్ మీద వెళ్ళిపోతూ, తన పేలు ఇస్తూ,
 అతగాడిని మంచి భోక్తగా ఆఫీసులో అందరికీ
 పరిచయం చేసి మరీ వెళ్ళాడు.

అప్పటినుంచి ఎవరైనా విషయంలోనైనా
 అతగాడిని భోక్తగా ఆప్యాయించినప్పుడు, వ్యవధరరా
 వు అనతలివాడి ఆర్థిక పరిస్థితిని పోలీసు కుక్కలా
 పసిగట్టి నమయామకూలంగా రేటు చెప్పేవాడు.
 ముఖ్యంగా తద్దినాంకు మరీమా!

భోక్తగా వచ్చిన వ్యవధరరావు అప్పి మల్లీ మల్లీ
 అడిగి వడ్డించుకుని తినేవాడు. అలాగ కనుక
 తింటే పి తప్ప దేవతలు ఎంతో తృప్తి చెందుతారు
 అని పెద్దలంటారు కనుక, ఆఫీసులోను వూళ్ళో
 తెలిసినవారూ, అద్దికాంకు ఇతగాడినే భోక్తగా
 ఆప్యాయించేవారు.

వ్యవధరరావు శంభు రోజున ఇంట్లో టిఫెన్
 ఏదేనా చేయమంటే అవిడ గారికి యజ్ఞం
 చేసినంత మయ్యేది. అగ్ని సాక్షిగా కూర్చున్న
 సాయి దగ్గర్నించి లేవేది లేదు ఓ పట్టావ. అవిడ
 అలాగ వాయలు వాయలు చేయడం, ఇతగాడు

అవలీలగా లాగించేయడం!

ఆఫీసులో ఎవరైనా మాట్లాడుకుంటూ "రేపు
 ఫలానా ఫంక్షన్ కి పిలివారు! వెళ్ళాలి!! అవి గనక
 అంటే, అక్కడే కనక వ్యవధరరావు వుండటం
 జరుగుతే వెంటనే కలుగజేసుకుని "అయితే మనకి
 దేవతార్చన" అక్కడే నన్నమాట!" అనేవాడు
 నవ్వుతూ!

ఒకసారి ఒక విందులో భోజనం చేస్తూ,
 స్నేహితులతో సరదాగా కబుర్లు చెబుతూ ఇలా
 అన్నాడు!

తిండి కలిగితే— కండ గలదోయ్!
 కండగలవాడు — మనిషోయ్! అవి! మన
 గురజాడ అప్పారావుగారు అన్నేదూ! అనలు నేను
 పుట్టినప్పుడే ఎలిమెంటరీ స్కూలు, పిల్లాడిలా
 వుండేవాడినని, ఏడిని పొండ్లు, కిలోల్లో కాదు
 టన్నుల్లో తూవాలి ఎంత బరువో?" అనేవాడుట
 మా తాతయ్య! అని తన దేవదారుధ్యం గురించి
 తనే గర్వంగా చెప్పుకునేవాడు.

ఒకసారి ఇంట్లోనా భార్య, మా వాల్మీకి వెధవ,
 పుట్టంటికి వెళ్ళారు. రాత్రి వంటకు కావలసిన
 కూరలు ఆఫీసునుండి వస్తూ కొనుక్కుని
 వివరీతంగా ఆకలి వేయడంతో ఎదురుగా వున్న
 శంకర విలాస్ అనే మన భానుహోటల్ కి
 వెళ్ళాను.

హోటల్ చాలా రద్దీగా వుంది. ఒక మూం
 ఒక కాలేజీ పిల్ల కూర్చుని వుంది. ఆ టేబుల్ వద్ద
 ఒక్క కుర్చీ మాత్రం ఖాళీగా వుండటంతో వెళ్ళి
 ఆ అమ్మాయి ఎదురుగా కూర్చున్నాను. అంతలో
 సర్వరు వచ్చాడు.

నేను ఇడ్లీ సాంబారు చెప్పాను.
 ఆ అమ్మాయి కాఫీ చెప్పింది.

సర్వరు ఇడ్లీ సాంబారు తెచ్చాడు. నేను
 తింటూ మినపట్టు చెప్పాను. మరీకొద్దీ నిమిషాల్లో
 మినపట్టు వచ్చింది. నేను మషాలా ఉప్పా
 చెప్పాను.. మరీ కొద్దీ నిమిషాల్లో మషాలా ఉప్పా
 వచ్చింది. ఆ అమ్మాయికి కాఫీ మాత్రం

రాలేదు!
 నేను మరో ప్లేటు ఉప్పా చెప్పాను.
 వచ్చింది!

ఆ అమ్మాయికి వప్పు వచ్చింది? కావీ
 కాఫీరాలేదు!

ఇదంతా ఎందుకు చెప్తున్నావంటే, సర్వరు
 నాకు సస్లయి చేసే ఖంగారులో పాసం! ఆ
 అమ్మాయి విషయమే మర్చిపోయాడు. ఆ
 అమ్మాయి ఆర్డరిచ్చిన కాఫీ విషయం బొత్తిగా
 మర్చిపోయాడు.

నాకు అబ్బాయి పుట్టాకా, రాత్తుళ్ళు కొన్నాళ్ళు
 నిద్రిస్తో కలవరించేవాడినట.. ఏడికి అన్న ప్రాసవ
 ఎప్పుడు చేద్దామే? అని! ఇలాగ తన విషయాంను
 కూడా గుట్టుకాకుండా చెబుతూ, మట్టూ పున్న
 స్నేహితులను సరదాగా నవ్వించే సప్పొదయుడు
 వ్యవధరరావు.

ఒకరోజు సాయంత్రం వ్యవధరరావు ఆఫీసులో నా
 పేలు దగ్గరికి వచ్చి, లీవ్ లెటర్ ఇచ్చాడు
 మర్నాడు హెడ్ క్లర్కు రామనాథానికి అందజేయ
 మని.

"మరీ రామనాథానికి నువ్వంటే పడి
 చావదుగా! నీ లీపు కాంక్షన్ చేస్తాడంటావా పోనీ
 మన మేనేజరుకి మన్నే వ్యయంగా అందజేయలేక
 పోయావా?" అన్నాను.

"నువ్వు చెప్పింది మరీ బాగుందోయ్ విశ్వం.
 నమ్మ తెలిసి పులి వోట్లో తం దూర్చమంటావా
 ?" నేను కనిపిస్తే చాలు ఆంబోతులా రంకెవేస్తాడు
 శలవలు ఎక్కువుగా పెద్దున్నానిననిపైగా నాకు
 ఇక్కడి జీతం రాళ్ళకన్నా, భోక్తగా సైరాలబడే
 బాగుందిట. నేను మరీ తిండి పుష్టి గలవాడినని ఓ
 కామెంట్ కూడా విపిరాడు.

"అతగాడి ఉద్దేశ్యంలో తిండి పుష్టి అంటే సై

చనిపోయే ముందు భర్తతో దిగులుగా అం
 ది కాంతం "నేను చనిపోయాక 'దయ్యం'
 అవుతానేమోనని భయంగా ఉందండీ...
 ?"

"సరవాలేదు కాంతం. దయ్యాలతో
 మాట్లాడడం నాకు అలవాటే" శూన్యం
 లోకి మాస్తూ అన్నాడు భర్తగోవిందం.
 మహర్షి (కొత్తగూడెం)

రాబడి గురించి, నిజమే మరి! అటువంటి వాడు తినలేడు. తిన్నా అరిగే వావదాయె? ఏదో వేమ కామధేనువు సీట్లో నాలుగు డబ్బులు పంపాదించు కుంఠున్నావని ఆ ఏడుపెండుకు చెప్పు?" అన్నాడు.

"మరి రామనాథానికి కూడా మవ్వంటే పడి వావదుగా! అసలే నువ్వు ఆ పేట్లో తెగ బలిసిపోతున్నావని బాధపడుతున్నాడాయె" అన్నాను.

మరేం ఫరవాలేదు గురూ! తప్పకుండా లీన్ శాంక్షన్ చేస్తాడు. చచ్చినట్టు చేస్తాడు. నా కోసం కాదు. చచ్చిపోయిన వాడి బాబుకోసం అయినా చేస్తాడు. ఎందుకంటే, నేను కలవుపెట్టేది ఆయనగారి తండ్రి ఆబ్దికానికి భోక్తగా వెళ్లడానికే! అన్నాడు వ్యవధిరరావు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ!

ఒకసారి కార్మిక మాసంలో మా స్టాఫ్ అందరం కలిసి 'వన సంతర్పణ' విర్యాలుచేసుకున్నాం. ఉదయం కాఫీ, టిఫిన్లు కానిచ్చి అందరం కబుర్లలో పడ్డాం.

అంతలో మా ఆఫీసు ప్యూను రంగయ్య, ఒక కాగితాన్ని వ్యవధిరరావుకి ఇచ్చాడు సంతకం చెయ్యమని. పక్కనే కూర్చున్న నేను ఆ కాగితంలో రాసివున్న మేటర్ చదివేందుకు ముందుకు వంగాను "వన సంతర్పణ— దాని విశిష్టత" గురించి మాట్లాడే ప్రముఖ వక్త అయిన శ్రీ రామానుజంగారి పేరు తరువాత వ్యవధిరరావు పేరు వుంది.

ఆ కాగితం పంపినవాడు స్వయాన మేనేజరు! కాదంటే కుదరదు కనుక, సంతకం చెయ్యక తప్పలేదు వ్యవధిరరావుకి.

ప్యూన్ వెళ్లిపోయాకా "గురూ! భోజనావంతరం, ఏ ఫలహారమో పుచ్చుకోగలం కానీ, ఇలాగ ఉపవ్యాసాలు స్వీకరించడం అతి కష్టం అన్నాడు నాతో అతి జాలిగా!

మరో అయిదు నిమిషాలకు నా ప్రక్కమండిలే ది, దూరంగా వున్న బాదం చెట్టుకిందకు వెళ్లి కూర్చుని తీవ్రంగా ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. బుర్రకు కాస్తంత పదును పెట్టి, ఉపవ్యాసంలో 'పేల్చవలసిన' మాటల సామాగ్రిని సీద్దం చేసుకుందామని!

అలాగ ఆలోచిస్తూ కూర్చున్న వ్యవధిరరావుకి మెరుపులాంటి ఆలోచన వచ్చింది.

మరో విషయం, మరో విషయం ఎందుకు? అసలు "భోజనం" విషయమే ఎత్తుకుంటే, కొన్ని సంగతులవైనా తేలిగ్గా వడ్డించవచ్చు! అనుకున్నాడు. పైగా ఏ ఘట్టంలో పదార్థం, శ్రోతలకు మొహం మొత్తేటట్టు అవిసిస్తోందో, అక్కడికి ఆపెయ్యవచ్చు! ఈ రకంగా జీవహింస చేపేపాపం తప్పతుంది అనుకున్నాడు.

మాదితో సమానం

"ఇంజక్షన్ వది రూపాయలు అని చెప్పి ఇప్పుడు ఇరవై రూపాయలు అడుగుతున్నారేంటి?" డాక్టర్ను అడిగాడు గోవిందం.

"మిగతా పది 'దూది' ఖరీదు లేవయ్యా..." చెప్పాడు డాక్టర్ ఖచ్చితం.

మహర్షి(కొత్తగూడెం)

అంతలోనే వంట బ్రాహ్మణుడు, అందరి దగ్గరికి వచ్చి, "వడ్లవలు అవుతున్నాయి లేవండి!" అంటూ అందరినీ విలేపిపోయాడు. అందరూ లేచి నిలబడ్డారు, విస్తళ్ల వైపు వెళ్లేందుకు, మరుక్షణంలో అందరూ "దంతపు పని" మొదలు పెట్టారు.

భోజనాల అయ్యాకా అందరూ ఆ పచ్చిగడ్డి

రుచిరమైన 19 రకాలలో లభ్యం కాగలవు.

మీదకు చేరారు. కొందరు భుక్తాయాసం తీర్చుకుంటూ అటూ ఇటూ దొర్లుతుంటే మరికొందరు చిన్న సైజు కుమకు లాగారు.

అప్పటికి సమయం సాయంత్రం నాలుగయింది. "బలవంతపు బ్రాహ్మణార్థం అంటే ఇదే కాబోలు! ఏనాడో చేసుకున్న పాపం కాకపోతే, నేను ఉపవ్యాసించడం ఏమిటి? వా బొంద! వ్యవధిరరావు మనమలో! ఇవే మాటల్ని కొంత మంది సైకే అన్నారు కూడా!

అందరూ ముఖ్యఅతిథి అయిన శ్రీ రామానుజంగారి రాక కోసం ఎదురు చూస్తుండగా, ఒక నరం లాంటి మనిషాచ్చి ఆయనకు వంట్లో బాగోనందున రావడంలేదని, ఆ కబురు నాతో చెప్పి, ఇక్కడ చెప్పమని పంపించారని విన్నవించు కున్నాడు.

అప్పటికి నలుదెసలా నవ్వుగా కాలుకరేఖల్లాగ చీకట్లు ముసురుకుంటున్నాయి. చలిగాలి గిరిగింతలు పెడుతోంది పక్షుల్లాగ!

"వ్యవధిరం! నువ్వు అదృష్టవంతుడివోయ్! ఎంచక్కా ఉపవ్యాసం బారిమండి తప్పించుకున్నావు! అన్నాను దారిలో నవ్వుతూ!

అవును మరి! ఇప్పటిదాకా పదార్థాల సంతర్పణ జరిగిందాయె! ఇక ఇప్పుడేమో 'పదం సంతర్పణ' జరుగుతుందని అనుకున్నాం. ముఖ్య అతిథి రాకపోవడంతో దీనికి కూడా "తర్పణ" అయిపోయింది!" అన్నాడు వ్యవధిరరావు చెరగని చిరునవ్వుతో!

పైగా ఇలా అన్నాడు. అయినా, నాలాంటి వాడికి తిండి పెట్టాలి గాని ఇలాగ ఉపవ్యాసాలూ, కఠాకలి వృత్యాలూ, అంటే ఎలాగ? అని అరిగి వావవు. తిండి అంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది. అవలు మననాళ్ళు "భోజనం చెయ్యడం" అనే మాటని ఎన్ని రకాలుగా వాడతారో నీకు తెలుసా! తిండి తినడం, ఎంగిలిపడటం, అయిందనిపించడం, దేవతార్చన, సాసాలు, మంచి మాట చేసుకోవడం, సోగు చెల్లించడం, సౌర్యణం, అశనం, ఏడం, వాలాయి రు తీర్చుకోవడం ఇలాగ.. ఎన్ని రకాలో... వదుస్తూనే చెప్తున్నాడు.

వ్యవధిరరావు ఇంకా ఏదో అవలోయాడు. అంతలో సీటీ బస్సు వచ్చి మా ముందు ఆగింది. అది నేను ఎక్కవలసిన బస్.

"అదృష్టవంతుడిని నేను! జన్మవచ్చింది కాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే మరొక్కో నేనున్న నవ్వు కూడా తినేసేవాడు ఆ వాగుడువో!" అనుకుంటూ బస్ ఎక్కాను.

ఇంట్లో తయారు చేసినట్లు రుచి. తయారుచేసుకునే శమే లేదు.